

Bosnyák Viktória–Knézics Anikó–Dudás Győző: RÉM JÓ KÖNYVEK

1. szint: Ez aztán rémes!

I/3. Rémségek kicsiny sulija (iskolakezdés)

Korosztály, akiknek ajánljuk:

Óvoda nagycsoport – tavaszi, iskola előkészítő időszak

Általános iskola első osztály – szeptember-október
(olvasás/írás előkészítő időszak)

1. Milyen az ovi, a sulis? (I/41.o.)

Az óvodában kérdezzük a gyerekeket, hogy várják-e már és miért az iskolakezdést. Érdekes azoknak a gyerekeknek a véleményét is meghallgattatni a többi gyerekkel, akinek nagyobb, már iskolás testvére van. Beszámolhatnak a gyerekek az „iskolakóstolgot” iskolai foglalkozások tapasztalatairól is csoporttársaiknak. Fogalmazzuk meg a két intézménytípusban látható és érzékelhető különbségeket, hasonlóságokat, beszéljünk az eltérő napirendről.

A már néhány hete iskolában lévő gyerekekkel megvitathatjuk egy meghitt délutáni beszélgetés, esetleges rajzolgatás közben, hogy ki miért várta vagy nem várta az iskolakezdést, mi az, ami nagyon jó és mi az, ami nem tetszik a suliban.

Megfogalmazhatnak hasonlóságokat, különbségeket, melyeket le is rajzolhatnak és csoportosítva elhelyezhetik a tanterem plakátján. Fontos, hogy a nem tetsző dolgok is kikerüljenek a plakátra, beszéljünk róla és közös erővel próbáljunk változtatni.

2. Rémhírterjesztés (I/41.o.)

Kizárólag azután, hogy elbeszélgettünk a gyerekekkel az óvoda, iskola témában, játszhatunk velük egy rémhírterjesztést, aminek csak a fantázia szabhat határokat. Találjanak ki a gyerekek olyan rémhíreket az iskolával kapcsolatosan, amelyeket megpróbálnak a csoport többi tagjának minél hihetőbben elmesélni, esetleg fülbe súgni.

Pl. Láttam, hogy Benő iskolatáskájában van egy zöld színű ceruzazabáló mumus, ezért tűnnek el szép sorban a ceruzák...

A rémhírterjesztés továbbgondolható úgy is, hogy miket mesélnének a gyerekek vicces formában otthon a mit sem sejtő szüleiknek...

3. Szorongásaink leküzdésére: Hisztizzünk! (I/42-43.o)

Sok kisgyerek a kíváncsiság mellett vélt vagy valós, megfogalmazatlan szorongásokkal lép be az iskolába. Talán még a nyugodt, bátor gyerekeknek is vannak kérdéseik, félelmeik, szorongásaik.

Teremtsünk olyan helyzetet, ahol bizalommal teli légkörben oldódhatnak ezek a feszültségek, megfogalmazódhatnak a szorongások. Bújjanak bele Memó bőrébe, ezt akár egy emblematikus nyakbaakasztóval is jelezhetjük és meséljenek arról, vajon a képen miért ücsörög Memó a járda szélén, miért szomorú, esetleg dühös vagy kétségbeesett, miért vicсорít, mikor Piri a deszkáján megindul vele az iskola irányába? Lehet hangosan ellenkezni, hisztizni, szomorkodni, mert most az illető Memó bőrébe bújt! A csoporttagok adhatnak tanácsokat, lelkesíthetnek, nyugtathatnak vagy egyetérthetnek Memó viselkedésével, szavaival.

4. Te hogyan érkezel az iskolába? (I/42-43.o)

Mozgásos utánzójáték keretében a gyerekek egymás után körbesétálnak a kialakított álló vagy ülő körön belül vagy kívül és mozgással bemutatják, ki hogyan, milyen járművekkel /vagy anélkül érkezik be az óvodába, iskolába. A többiek valószínűleg hamar ki fogják találni a közlekedési módokat. Ekkor arra is megkérhetjük a jelenlévőket, hogy próbáljanak minél több személyt megjegyezni, ki hogyan érkezik be az adott intézménybe. Majd megnevezünk egy játékost és a többiek mihamarabb mutassák be a hozzá kapcsolódó járművet. Egyezséget is köthetünk, mely mozdulat a legegységesebb egy-egy járművel való közlekedés bemutatására.

Aztán persze elengedhetjük a fantáziánkat és kitalálhatunk különleges iskolába érkezéseket is (pl. úrhajóval érkezem, lovon érkezem, hajón érkezem, bukfencezve érkezem, stb), melyeket szintén be kell mutatni mozgással.

5. Hová bújt Memó? (I/44-45.o.)

Képolvasással gyakoroltathatjuk az irányok meghatározását. Memó nem akar bemenni az iskolába, így útközben megpróbál elbújni. Hol lehet Memó? A gyerekek határozzák meg, hol lehet a rajzon a figura. Használják az irányokat jelölő alapszavakat: előtt, mögött, mellett, fölött, alatt, között. Felnőttként ügyeljünk a pontos válaszok megadására (hová? -ba, -be; hol? -ban, -ben).

Játszhatunk az irányokkal a valódi térben is. Építsünk a gyerekekkel közösen labirintust a csoportszobában, tanteremben a padokból/asztalokból, székekből, szőnyegekből, táskákból, stb. és kérjük meg a gyerekeket egyesével vagy csoportosan, hogy adott utasítás szerint ők is bújjanak el (pl. asztal alá, székek közé, stb.). Majd akár visszakérdezhetünk, hogy hol vannak. Az utasításokat adhatják egymásnak a gyerekek is.

Egyszerűsíthetjük a játékot azzal, hogy két széket helyezünk el egymás mellé, a gyermek kezébe adunk egy építőkockát vagy egyéb játékot és megkérjük, hogy bújtassa azt pl. a két szék közé, stb. Viccelődhetünk is. Ő adjon utasításokat nekünk vagy a társának és néha rontsuk el az irányokat.

Sokszor gondot okoz a jobb és bal irányok automatizálódása. Érdekes az „írós kezét” (mely az esetek túlnyomó részében a jobb kéz) megjelölni egy kis karszalaggal vagy bőrbarát nyomdát nyomni a kézfejre, esetleg bőrbarát filctollal szemet, orrot száját rajzolni a jobb kézfejre.

Iskolában az ügyes tanító nénik első osztályban megjelölik a padon az irányokat pl. öntapadós matricákkal, amikor a bal felső sarokba kerül a szívecske, a jobb felső sarokba egy kezeccske.

6. Arctorna – grimaszolás (I/46.o.)

Arcunk többnyire elárulja érzelmeinket, melyeket egy jó szem le is tud olvasni. Ülünk körbe és a kép alapos megnézése után utánozzuk le a 3 rajzot az arcunkkal. Beszélgessünk róla, tökéletesítsük az arckifejezéseket. Remek, ha még tükör is van a közelben (esetleg a kis zsebtükör) és így jobban megy a megfigyelés!

Rendezhetünk grimaszversenyt is. Mondjuk meg, milyen érzelmet kell kifejezni és figyeljük egymást, miközben mi magunk is grimaszolunk (Legyél bátor, ijedt, félős, nyugodt, vidám, szomorú, dühös, stb.). Megfordíthatjuk a játékot. Egy-egy gyermek grimaszoljon és a többiek találják ki, milyen érzelmet tükröz az arcával.

7. Fejezd be (a mondatot)! (I/46-47.o.)

Nyugodt légkörben a 47.oldalon elmélázva kérjük meg a gyerekeket, próbáljanak meg visszaemlékezni az első napra, melyen az iskolába érkeztek. Majd kérjük őket arra, hogy fejezzék be a megkezdett mondatot.

Pl:

- Vártam ezt a napot, mert...
- Félttem egy kicsit, mert...
- Jó volt, hogy...
- Furcsa volt, hogy...
- Az volt az izgalmas, hogy...
- Az nem tetszett, hogy...

Ügyeljünk a nyugodt légkörre, az őszinteségre, arra, hogy mindenki szóhoz jusson, és az sem baj, ha mi magunk felnőtként is megfogalmazzuk az első nappal kapcsolatos pozitív és negatív gondolatainkat...

8. A mi iskolánk (I/47.o.)

A legtöbb iskolában a tanító nének már az első napon felfedeztetik a gyerekekkel a közvetlen környezetet, a legfontosabb helyiségeket, útvonalakat. De arra ritkábban kerül sor, hogy lehetőség szerint kívülről is megszemléljük azt az intézményt, amiben mindennapjaink jelentős részét eltöltjük. Kísérettel vigyük ki a gyerekeket az épület elé, alaposan szemléljük meg a jellegzetességeit, a főbejáratot, stb. Majd a tanterembe visszatérve rajzoljuk meg az iskolát egy nagy csomagolópapírra. Fessünk, színezzünk, s akár rajzoljunk köré az osztály tagjait is. Vagy rajzoljunk mindenféle szörnyeket.

9. Tanító néni (I/48.o.)

Milyen is lehet a tanító néni? Ha biztos, nyugodt légkör alakul ki az első pillanattól kezdve egy közösségben, a gyerekek megfogalmazzák legbensőbb érzéseiket is akár a felnőttekkel szemben. Tegyük fel a rajz kapcsán a kérdést, vajon mit gondolhatott Memó a jövőbeni tanító néniről? Hogy fog kinézni, hogy fog viselkedni, szereti-e majd a tanítványait, szigorú lesz-e vagy vicces, stb. Aztán elterelhetjük a szót a gyerekek velünk kapcsolatos érzéseire. Mit gondoltak rólunk, mit meséltek rólunk a szüleiknek?

De belebújhatnak a gyerekek a mi bőrünkbe is és megkérhetjük őket, hogy játszunk iskolásat, ahol szerepet cserélünk, mi ülünk a padba, ők tanítanak, viselkednek úgy, ahogy szerintük mi szoktunk. Óriási tanulság lehet ez mindenkinek.

De az is lehet egy szituációs játék témája, hogy a mi bőrünkbe bújva a mi otthonunkba képzelve magukat meséljenek arról, mit gondolhattunk mi rólunk az iskolakezdés előestéjén.

10. Rajzos órarend/napirend (I/49.o.)

Amikor a gyerekek már ismerik az iskolai napirendet, van néhány hét a hátuk mögött, tudják, milyen órák vannak egy-egy napon, akkor készíthetünk közösen vagy önállóan rajzos órarendet. Akár megállapodhatunk abban, hogy melyik apró szimbólumnak mi a jelentése (pl. a dominó rajza jelenti a matematika órákat), majd mindenki megraj-

zolhatja a maga órarendjét. Vagy játékból mindenki kitalálhatja, hogy a megbeszélte szimbólumok alapján ő készít egy saját órarendet a kedvenc óráinak a felhasználásával. Ezek leolvasása, megfejtése is lehet egy jó feladat.

Az órarendet kibővíthetjük a napirend megtervezésére is.

11. „Szellemes” figyelemelterelés (I/50-53.o.)

Felidézve az iskolai évnyitót keressünk különféle, (akár az óvodával,) iskolával kapcsolatos beszédtemákat. Mindig vannak olyan gyerekek, akik tudnak és szeretnek beszélni. Őket kérjük meg, hogy beszéljenek egy témában a közösséghez. Közben pedig találunk egy olyan gyermeket, aki kevésbé szeret beszélni, de szeret mozogni. Ő legyen a szellem.

A szellem dolga, hogy mozgással, grimaszolással, furcsa hangadással próbálja meg elterelni a közönség figyelmét a beszélőről. Lehet akár mesét vagy verset mondani, vagy egy megtörtént eseményt elmondani, a lényeg, hogy a beszélő és a közönség próbáljon ne a szellemre figyelni, aki fel-feltűnik és „kellemetlenkedik”.

12. Böbi néni kedvenc órája (I/54.o.)

Vajon mi lehet a rémsuliban Böbi néni kedvenc órája? Egy bátor kisgyerek legyen Böbi néni, aki hang nélkül, csak mutogatással, gesztikulálással elmutogatja kedvenc óráját. A nebulók szemben ülnek Böbi nénivel és megpróbálják kitalálni, milyen órát tart Böbi néni (pl. egy képzeletbeli labdát pattogat a testnevelés órán, vagy némán énekel és hozzá vezényel az énekórán).

Az óvodában átrendezhetjük a csoportszoba egyik felét kicsi tanteremnek a játék idejére és jó, ha egy kicsi táblánk is akad a „tanításhoz”.

13. Szülőrémisztő (I/55.o.)

Szerepjáték, melyben a gyerekek a Rémsuli kis rémeivé válnak. Hazabandukolnak az első nap végén és út közben, vagy hazaérve „rémes” dolgokat mesélnek a rémszülőknak. A meséknek csak a fantázia szabhat határt. A rémgyerek feladata a meggyőző történetek kitalálása, a rémszülők dolga a kérdezgetés, a hiszékenység vagy kételkedés.

14. Ki vagy te? (I/56.o.)

Beszélgessünk a gyerekekkel arról, hogy kik az óvodai, iskolai dolgozók, mi lehet az ő feladatuk. Nézzük meg a könyv 56. oldalán a Rémsuli dolgozóinak rajzát, majd a gyerekek bújjanak egy-egy dolgozó bőrébe és meséljenek magukról a diákoknak. Mi a feladatuk, mit szeretnek csinálni, miben ügyetlennek, mikor van rájuk szükség, hogyan kell velük viselkedni, stb. A gyerekek próbálják meg kitalálni, hogy a beszélő kinek a szerepébe bújtt.

Készítette: Rózsa Tímea

